

tinglyste ændring af pantebrevet. Efter de gældende regler i stempelafgiftsloven kan en sådan ændring ske stempelfrit, og der skal kun betales tinglysningsafgift hver gang, der foretages en ajourføring af løsørepandebrevet.

Ved forhøjelser af pantegælden må der efter udvalgets opfattelse betales afgift af forskellen mellem resthæftelsen på den gamle pantegæld og den nye panthæftelse, mens der ved tinglysning af andre ændringer vedrørende panthæftelsen kun bør svares den faste afgift.

Umiddelbart forekommer det naturligt at lade lovgivning og administration høre under samme ministerområde, og dette forhold taler for at henlægge afgørelsen af tvivlsspørgsmål generelt til Skatteministeriets område, dvs. told- og skatteregionerne i første instans med Landsskatteretten som klageinstans, jf. den nyligt gennemførte ændrede klagestruktur for skatter og afgifter.

Imidlertid gør udvalget opmærksom på, at både stempelafgiften og den foreslåede registreringsafgift af tinglysning af dokumenter ikke har nær sammenhæng med told- og skatteregionernes nuværende arbejdsområder, medens der i Statsamterne (i Københavns Overpræsidiat) findes en stor rutine og sagskundskab i behandlingen af disse spørgsmål.

Udvalget har derfor ment at afgiftsmyndigheden indtil videre bør være Statsamterne og Overpræsidiatet, hvis afgørelser skal kunne påklages til Landsskatteretten.

Udvalgets konklusioner

Under hensyn til det forholdsvis beskedne provenu, som stempelafgifterne indbringer, er det udvalgets opfattelse, at en ny afgift nødvendigvis må tilrettelægges således, at reglerne er forholdsvis ukomplicerede, at administrationen er enkel, og at kontrollen er enkel og sikker.

Det er endvidere udvalgets opfattelse, at dokumentbegrebet som grundlag for afgiftspligten må forlades af bl.a. teknologiske årsager, og i stedet må man basere afgiften på visse transaktioner, der registreres i et offentligt system, eller som i henhold til lov skal bogføres i en afgrænset type virksomheder under tilsyn, således at en enkel opkrævning og kontrol er mulig.

På denne baggrund finder udvalget, at afgiften på skøder og pantebreve, som tinglyses, og som hidtil har givet langt hovedparten af det samlede årlige provenu på ca. 4,8 mia. kr., vil kunne tilrettelægges på en sådan måde, at den opfylder de nævnte betingelser, og at en ny - provenuneutral - afgift på dette felt derfor må kunne være det bærende element ved afløsningen af

den hidtidige stempelafgift. Også stempelafgiften på forsikringer, som giver et provenu i størrelsesordenen 200 mill. kr. årligt, må efter udvalgsflertallets opfattelse siges at opfylde betingelserne med hensyn til registrering i henhold til lov for så vidt angår forsikringsselskaber, der driver virksomhed her i landet, og bør derfor stadig bidrage med en del af provenuet, jf. nærmere nedenfor.

Derimod kan afgiften på gældsbreve, kaution og veksler, der antages at indbringe ca. 75 mill. kr. på årsbasis, efter udvalgets opfattelse ikke på samme måde bringes til at opfylde de nævnte betingelser. For det første vil en opgivelse af dokumentbegrebet som forudsætning for afgiftspligt bevirke, at man i givet fald som udgangspunkt må lade afgiftspligten omfatte lån, hvad enten der er oprettet et dokument herom, eller det blot er ydet f.eks. som en kort eller lang kredit, et kortvarigt overtræk på en kassekredit eller en løbende mellemregning. For det andet vil det være en skævvridning af lånemarkedet, hvis kun lån i (indenlandske) pengeinstitutter omfattes, idet låntagning i så fald i vidt omfang kan flytte til udlandet (de større lån) eller til uregulerede pengeudlånere (de mindre lån). Det bemærkes i den forbindelse, at de frie kapitalbevægelser mellem landene og den øgede valutastabilitet må antages at gøre konkurrencen om långivning særlig følsom overfor sådanne muligheder for at undgå selv en lav afgiftssats.

Stempeludvalget har på tinglysningsområdet foreslået, at afgiftspligten skal gælde ved tinglysning af ejerskifte af og pant i fast ejendom i tingbogen og af tinglysning af pant i personbogen eller bilbogen. De afgiftspligtige registreringer skal omfatte dels registrering af ejerskifte af skib og pant i skib i Skibsregistret, dels registrering af ejerskifte af luftfartøj i Nationalitetsregistret og af pant i luftfartøjer i Rettighedsregistret over luftfartøjer.

Udvalget har endvidere foreslået, at afgiftspligten for tinglysning og registrering af pant omfatter tinglysning/registering af underpant i form af pantebreve, herunder ejerpantebreve og skadesløsbreve, men ikke tinglysning/registering af retspant. Det er hovedreglen efter forslaget, at der kun betales afgift én gang af det pantsikrede beløb, og debitor- og kreditorskifte kan herefter passere afgiftsfrit, når der bortses fra den faste afgift på 1.200 kr. Ved visse låneomlægninger (konverteringer) med pant i fast ejendom, dog ikke ved ejerpantebrev eller skadesløsbrev, skal alene betales afgift i det omfang, det nye lån overstiger det gamle. Den del af lånet, der optages til afløsning af det gamle lån, skal der således ikke ved tinglysningen betales afgift af. De låneomlægninger, der bør kunne ske